
Začíná škola, letošní rok bude krušný

Začíná škola, letošní rok bude krušný

Plzeňský deník, 27.8.2009

Žáky, studenty i učitele čeká náročných deset měsíců. Kvůli předčasným volbám panuje velká nejistota, řada projektů se ruší

Vládne-li někde blbá nálada, a to oprávněně, pak v českých školách. Od základních po vysoké. Když už první žena resortu říká, že „je hrozné, jak české školství vypadá,“ tuhne úsměv na rtech.

Valná část toho, co v minulých letech rozjel zelený ministr Ondřej Liška, je nyní v troskách.

„Dvě stě tisíc učitelů v naší zemi nepředstavuje dostatečnou sílu. Výsledkem je, že se ministr školství musí se svými vládními kolegy dohadovat o řádově mnohem nižší částky, než by bylo ve skutečnosti potřeba. Proč kvůli školám nevyjdou lidé do ulic?“ napsal Liška pedagogům v květnu, kdy se loučil s vládní funkcí.

Jako by tušil, že jeho nástupkyně Miroslava Kopicová (za ODS) bude ve stejné situaci. Už tento týden hodlá přesvědčovat strážce státní kasy Eduarda Janotu, aby jejímu resortu nesebral 3,2 miliardy korun. To by totiž znamenalo ubrat učitelům z platu to, co pro ně její předchůdce díky čtyřapůlmiliardové injekci vybojoval.

„Dokud si široká veřejnost neuvědomí, že bez vzdělání se naše země změní v montovnu a zdroj levné pracovní síly, nestane se nic,“ míní Liška.

Hlavně maturity

Nový ministr školství, který vzejde z říjnových voleb, bude muset ukočírovat především chaos kolem spouštění nových maturit. Ze státní kasy se na jejich přípravu už vydalo 160 miliard korun, než se rozjedou, bude to dalších 80.

Budoucí podoba zkoušky dospělosti přitom těsně souvisí s celkovou reformou školství, která se postupně zbavuje tuhých osnov a přechází na rámcové vzdělávací programy. V září podle nich začínají učit všechna gymnázia a polovina středních odborných škol. Sice si pochvalují volnost při sestavování učebních plánů, ale bez klíčového výstupu, jímž je maturita, je to hlavně jejich studentům nanic.

Zmatek panuje i při přijímacím řízení středoškoláků. Letošní dubnová novinka, tedy zavedení tří přihlášek, způsobila, že ještě v srpnu řada ředitelů netuší, kdo k nim nastoupí.

„Uvidíme, kolik studentů do lavic skutečně usedne. Dokud v nich nebudou, není nic jisté,“ stýská si ředitelka kaplického gymnázia Marta Caisová. Letos očekává nejméně dětí v prvním ročníku za řadu let. Ještě horší je situace na učilištích a odborných školách. Přijímačky, které se táhnou několik měsíců, tedy asi také čeká změna.

Převratné proměny se dočká i vysoké školství, hlavně ve způsobu řízení a financování univerzit. Chystá se také zákon o grantech, půjčkách a o pomoci studentům. „To je nezbytný předpoklad zavedení školného,“ řekl Deníku šéf projektu Reforma terciárního vzdělání Jakub Fischer.

I tady jde ale předně o politickou otázku, sestaví-li kabinet ODS a TOP 09, školné bude, od vlády sociálních demokratů jeho spuštění očekávat nelze.

Úroveň českého školství nepozvednou ani povinné atestace učitelů, na jejichž dokončení nejsou peníze.

Přesto nelze propadat úplné beznaději. Povzbudivě zní skutečnost, že do projektu Rodilí mluvčí do výuky se zapojí od září 70 základních a mateřských škol. Program společnosti Wattsenglish podporuje i ministerstvo školství svou metodikou. Lektori z Anglie, USA či Nového Zélandu se podílejí buď přímo na výuce angličtiny, nebo pořádají jazykové kroužky. Měsíčně to žáky přijde zhruba na 200 korun.

„Vybavenost dětí a práce s jazykem, zejména v konverzaci, se musí zlepšit, a jsem bytostně přesvědčen, že rodilý mluvčí to může zařídit. Proto jsme se také rozhodli zapojit se do projektu a zpřístupnit Wattsenglish všem. Prolnutí s ostatními předměty je naprosto unikátní. Náš učitel sladí témata s cizincem, například v prvouce tak mohou děti využívat tutéž slovní zásobu jako v angličtině,“ vysvětluje Martin Ševčík, ředitel pražské ZŠ Londýnská.

KATEŘINA PERKNEROVÁ